

Kolumna visokog predstavnika Valentina Inzka: Dvadeset godina mira

Dejtonski sporazum okončao je tri i po godine rata, osigurao je mir u protekle dvije decenije i doveo Bosnu i Hercegovinu na prag procesa podnošenja aplikacije za članstvo u Evropskoj uniji.

Sada je pravo vrijeme da se osvrnemo i pogledamo šta je učinjeno u tim godinama mira, ali i da vidimo šta još može biti postignuto u budućnosti.

U saradnji s međunarodnom zajednicom nakon rata, vlasti BiH su uspostavile Centralnu banku, uvele konvertibilnu marku, uspostavile sistem indirektnog oporezivanja te formirale niz tijela potrebnih za reguliranje moderne ekonomije. Uspostavile su Oružane snage BiH, Graničnu policiju BiH i druge agencije nadležne za zaštitu građana. Bosna i Hercegovina je integrirana u međunarodne strukture – mirovne snage Bosne i Hercegovine danas sudjeluju u UN misijama širom svijeta. U međuvremenu, dok se radilo na uspostavi svega ovoga, obnavljala se i uništena infrastruktura Bosne i Hercegovine – škole, bolnice, putevi.

Mnogo toga je postignuto tokom prve decenije provedbe mira.

Međutim, tokom proteklih deset godina, zabilježen je, blago rečeno, daleko manji napredak. Naravno, ima bosanskohercegovačkih političara koji su konstruktivni i nisu isključivi, ali su ih tokom protekle decenije na marginu potisnuli uglavnom oni lideri koji se čvrsto drže starog načina razmišljanja i vođenja politike.

Razlog za bolnu činjenicu što stvari nisu završene ne leži u Daytonu. Ustav BiH možda nije najjednostavniji na svijetu, ali u prvoj deceniji nakon rata funkcionirao je dobro. Razlog zašto od tada ne funkcionira je što političari čiji je to

zadatak ne rade svoj posao.

Novo opredjeljenje za funkcioniranje Daytonu nije mala stvar; to je od suštinskog značaja za budućnost građana Bosne i Hercegovine.

Na dvadesetu godišnjicu Daytonu, mislim da bi svim građanima BiH trebalo poslati poruku: vi morate preuzeti politiku u vlastite ruke. Napredak je moguć. Mi smo to vidjeli u posljednjih nekoliko mjeseci kada su vlasti usvojile Reformsku agendu koja je urađena u saradnji sa Evropskom unijom. Ovaj plan ima realnu šansu da unaprijedi život građana BiH. On ima podršku međunarodne zajednice, koja će pružiti praktičnu pomoć ako bude potrebno.

Ako budemo mogli provesti ove reforme i zaustaviti pad životnog standarda onda će se stvoriti stvarna osnova za politički napredak.

Ovo nije san. Ono što se čini nemogućim danas može biti moguće sutra, ako budemo imali odlučnosti da gradimo novu i modernu Bosnu i Hercegovinu i ako budemo imali stvarnu volju za promjene. Prva decenija nakon Daytonu sa svojim ogromnim postignućima pokazala je da se napredak može ostvariti!